

Nr 23

Av herr **Weiland m. fl.**, *angående en central forsknings- och experimentverkstad för konstruktion av proteser m. m. åt invalider.*

I vårt land torde för närvarande finnas mer än sextiotusen vanföra personer. Någon exakt statistik, som daterar sig från de senaste åren, torde inte finnas. I sitt betänkande avlämnat år 1948 meddelade emellertid kommittén för utredning angående de partiellt arbetsföras förhållanden att det enligt 1930 års folkräkning fanns 67 393 vanföra personer i landet.

Åtskilligt har under de senast gångna åren gjorts för att förbättra dessa människors levnadsförhållanden, men icke på långt när allt vad som kunnat och bort göras. Det är många i vårt land både i städerna och på landsbygden, vilka genom svårt handikapp varit tvingade att leva ett ensamt liv i en påfrestande isolering och under brist på förståelse.

I ett visst sammanhang berättade ett socialombud, att han vid ett tillfälle blev kallad till en trettiofemårig man, som bodde i en torpstuga på landet tillsammans med sin mor. Hans ben var helt förlamade, och då han skulle förflytta sig skedde detta genom att han släpade sig fram över golvet. Utanför stugan fanns ett litet område, där han stundom uppehöll sig. Detta område var inhägnat med hönsnät för att han icke skulle bli ofredad och trampad av djuren, som fanns där i närheten. Hans praktiskt taget enda kontakt med omvärlden var radion.

En viktig fråga när det gäller att hjälpa denna grupp av människor är hur man skall få fram de bästa tänkbara bandage och proteser. Det finns visserligen för närvarande på detta område ganska mycket att välja på, men allt är icke av den höga klass som det kunde och borde vara. Kanske beror detta på att det på hithörande område icke finns någon modern central forskningsanstalt i vårt land. Det räcker icke med att inom facket verksamma enskilda personer får resa ut till olika länder och studera vad som där åstadkommits. De måste också få tid till prövning och experiment med nykonstruktioner. Det behövs därför en central forsknings- och experimentverkstad, där det bästa som kan åstadkommas ställes till deras förfogande, som vill göra en insats till dessa människors hjälp, som genom olyckshändelse eller på annat sätt blivit vanföra. I Amerika lär det finnas flera sådana forskningsinstitut eller verkstäder. Man har där klart för sig att dessa utbildningsmöjligheter är nödvändiga, och det är väl tack vare

dessa som Amerika ligger så långt framme då det gäller tillverkning av bandage och proteser. Ur både social och ekonomisk synpunkt är det en god investering att effektivt hjälpa de vanföra, så att de i största utsträckning kan försörja sig själva.

Under hänvisning till vad som ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om att frågan om inrättande av en central forsknings- och experimentverkstad för konstruktion av proteser, bandage och redskap åt invalider måtte snarast utredas och att de förslag som därav kan föranledas må framläggas för riksdagen.

Stockholm den 21 januari 1957

<i>Hj. Weiland</i>	<i>Ivar Johansson</i>	<i>Göran Karlsson</i>
<i>And. E. Johansson</i>	<i>Bertil Mogård</i>	<i>G. Elofsson</i> i Vä
<i>Erik Arrhén</i>	<i>Ebon Andersson</i>	<i>Anna Sjöström-Bengtsson</i>

Bilaga

Bandage- och protestekniken eftersatt!

Den moderna tekniken griper nu in så gott som på alla områden. Den medicinska forskningen har nått resultat, som man förr knappast kunde ana. Vetenskaparna arbetar oförtrutet och nu möter man ständigt talet om atomteknik och atomenergi. Osökt siktar man in sig på ett framåtskridande, där man nästan är bringad att skapa nya ordbilder för att riktigt kunna ge uttryck för vad som kan tänkas komma.

Teknikerna har konstruerat robotmaskiner som på en timma kan utföra räkneoperationer som förr sysselsatte människor i veckotal. Nya preparat står till läkekonstens förfogande och kan ges i förebyggande syfte eller avkorta ett sjukdomsförlopp. Automationen skall även komma mänskligheten till godo och bli ett ytterligare medel för höjandet av vår levnadsstandard. Alla synes också överens om lönsamheten att satsa och stödja forskarna och teknikerna inom de olika verksamhetsgrenarna. Det liksom sjuder av utvecklingshets i hela samhällsmaskineriet . . .

När man hunnit så långt i sitt konstaterande, är det nästan ofattbart att vidstående bild¹ härrör sig från samma tidsepok. Men så är verkligen fallet. För gemene man som tror, att det mesta är tillrättalagt för de handikappade genom samhällets försorg, att teknikens framsteg nått så långt att vägen nu är jämnad för dessa grupper — för dem måste denna bild bli en verklig tankeställare.

Även på dem, som inom detta område icke är helt desorienterade gör anblicken ett beklämmande intryck. Man frågar sig vad det egentligen är för fel inom denna gren av den medicinska forskningen. Kan det månne bero på ett ringa intresse hos ortopedier och bandagister eller på oförmåga till samarbete dem emellan? Saknar vi månne en ansvarig instans som på allvar kan ta sig an och samordna verksamheten? Var felet än må vara bör saken nu stå klar. Så här kan och får det inte vara!

(Svensk Vanföretidskrift 9/1956)

¹ Ej införd här.

Nr 24

Av herr **Svensson, Rikard, m. fl.**, om anslag till bidrag för installation av radiotelefon å mindre handelsfartyg.

(Lika lydande med motion nr 11 i Andra kammaren)

Stockholm den 15 januari 1957

Rikard Svensson

Gunnar Berg

T. Wolgast

Harry Apelqvist
